

การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบน
จากการดำเนินงานตามภารกิจของเทศบาลตำบลทุ่งหว้า
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๘

จัดทำโดย
งานนิติการ สำนักปลัด

เทศบาลตำบลทุ่งหว้า
อำเภอทุ่งหว้า จังหวัดสตูล

คำนำ

เหตุการณ์ความเสี่ยงด้านการทุจริตเกิดแล้วจะมีผลกระทบทางลบ ซึ่งปัญหามาจากสาเหตุต่างๆ ที่ค้นหาต้นตอที่แท้จริงได้ยาก ความเสี่ยงจึงจำเป็นต้องคิดล่วงหน้าเสมอ การป้องกันการทุจริต คือ การแก้ไขปัญหาการทุจริตที่ยั่งยืน ซึ่งเป็นหน้าที่ของแต่ละองค์กรที่จะต้องร่วมกันต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบอันเป็นวาระเร่งด่วนของรัฐบาล

การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้ในองค์กร จะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งได้ว่าการดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริต หรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิด โอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด

เทศบาลตำบลทุ่งหว่า อำเภอทุ่งหว่า จังหวัดสตูล เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีบทบาทในการขับเคลื่อนหน่วยงานภาครัฐให้บริหารงานภายใต้กรอบธรรมาภิบาล โดยการประเมินความเสี่ยงการทุจริตเป็นเครื่องมือหนึ่งในการขับเคลื่อนหลักธรรมาภิบาล เพื่อลดปัญหาการทุจริตของรัฐ จึงได้ดำเนินการประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจของเทศบาลตำบลทุ่งหว่า ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘ ขึ้น เพื่อมีมาตรการหรือแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตหรือก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

งานนิติการ

สำนักปลัด

๓ ตุลาคม ๒๕๖๗

สารบัญ

เรื่อง

หน้า

ความหมายของการทุจริต สินบน และผลประโยชน์ทับซ้อน

ขอบเขตประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

การจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

ความหมายของการทุจริต สินบน และผลประโยชน์ทับซ้อน

๑. การทุจริต

"ทุจริตในภาครัฐ" หมายความว่า ทุจริตต่อหน้าที่หรือประพฤติดมิชอบในภาครัฐ

"ทุจริตต่อหน้าที่" หมายความว่า การปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในตำแหน่งหรือหน้าที่นั้นหรือใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่ ทั้งนี้ เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มีควรได้โดยชอบ สำหรับตนเอง หรือกระทำการอันเป็นความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมตามประมวลกฎหมายอาญาหรือตามกฎหมายอื่น

"ประพฤติดมิชอบ" หมายความว่า การใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่อันเป็นการฝ่าฝืนกฎหมายระเบียบ คำสั่ง หรือมติคณะรัฐมนตรีที่มุ่งหมายควบคุมดูแลการรับการเก็บรักษาหรือการใช้เงินหรือทรัพย์สินของแผ่นดิน

๒. สินบน

สินบน (Bribery) หมายถึง ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดที่เสนอว่าจะให้ สัญญาว่าจะให้ มอบให้ การยอมรับ การให้ หรือการร้องขอสิ่งใดสิ่งหนึ่ง อันส่งผลต่อการตัดสินใจอย่างใดอย่างหนึ่งในลักษณะจงใจให้กระทำการหรือไม่กระทำการที่ขัดต่อหน้าที่ความรับผิดชอบ

ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด หมายถึง

- ทรัพย์สิน หมายถึง ทรัพย์สินและวัตถุไม่มีรูปร่างซึ่งอาจมีราคาและอาจถือเอาได้ เช่น เงิน ที่ดิน รถ
- ประโยชน์อื่นใด เช่น การสร้างบ้านหรือตกแต่งบ้านโดยไม่คิดราคา หรือคิดราคาขั้นต่ำ

๓. ผลประโยชน์ทับซ้อน

คำว่า Conflict of Interest มีผู้ให้คำแปลเป็นภาษาไทยไว้หลากหลาย เช่น "การขัดกันแห่งผลประโยชน์ส่วนบุคคลและผลประโยชน์ส่วนรวม" หรือ "การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม" หรือ "การขัดกันระหว่างผลประโยชน์สาธารณะและผลประโยชน์ส่วนบุคคล" หรือ "ประโยชน์ทับซ้อน" หรือ "ผลประโยชน์ทับซ้อน" หรือ "ผลประโยชน์ขัดกัน" หรือจะแปลว่า "ผลประโยชน์ขัดแย้ง" หรือ ความขัดแย้งทางผลประโยชน์

คู่มือการปฏิบัติหน้าที่สำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐเพื่อมิให้ดำเนินกิจการที่เป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม ตามมาตรา ๑๐๐ แห่งกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ได้ให้ความหมายไว้ ดังนี้

"ประโยชน์ส่วนบุคคล (Private Interests) คือ การที่บุคคลทั่วไปในสถานะเอกชนหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐในสถานะเอกชนได้ทำกิจกรรมหรือได้กระทำการต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ส่วนตน ครอบครัว เครือญาติ พวกพ้องหรือของกลุ่มในสังคมที่มีความสัมพันธ์กันในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การประกอบอาชีพ การทำธุรกิจ การค้าการลงทุน เพื่อหาประโยชน์ในทางการเงินหรือในทางธุรกิจ เป็นต้น"

"ประโยชน์ส่วนรวมหรือประโยชน์สาธารณะ (Public Interests) คือ การที่บุคคลใด ๆ ในสถานะที่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ (ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานของรัฐ) ได้กระทำการใด ๆ ตามหน้าที่หรือได้ปฏิบัติหน้าที่อันเป็นการดำเนินการในอีกส่วนหนึ่งที่แยกออกมาจากการดำเนินการตามหน้าที่ในสถานะเอกชน การกระทำการใด ๆ ตามหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐจึงมีวัตถุประสงค์หรือมีเป้าหมายเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม หรือการรักษาประโยชน์ส่วนรวมที่เป็นประโยชน์ของรัฐ การทำหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐจึงมีความเกี่ยวเนื่องเชื่อมโยงกับอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย

และจะมีรูปแบบของความสัมพันธ์หรือมีการกระทำในลักษณะต่าง ๆ กัน ที่เหมือนหรือคล้ายกับการกระทำของบุคคลในสถานะเอกชนเพียงแต่การกระทำในสถานะที่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐกับการกระทำในสถานะเอกชนจะมีความแตกต่างกันที่วัตถุประสงค์เป้าหมายหรือประโยชน์สุดท้ายที่แตกต่างกัน

“การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวมหรือผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of Interests) คือ การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการใด ๆ หรือดำเนินการในกิจการสาธารณะที่เป็นการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่หรือความรับผิดชอบในกิจการของรัฐหรือองค์กรของรัฐ เพื่อประโยชน์ของรัฐหรือความรับผิดชอบในกิจการของรัฐหรือองค์กรของรัฐเพื่อประโยชน์ของรัฐหรือเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม แต่เจ้าหน้าที่ของรัฐได้มีผลประโยชน์ส่วนตัวเข้าไปแอบแฝง หรือเป็นผู้ที่มีส่วนได้เสียในรูปแบบต่าง ๆ หรือนำประโยชน์ส่วนตัวหรือความสัมพันธ์ส่วนตัวเข้ามาใช้อิทธิพลหรือเกี่ยวข้องในการใช้อำนาจหน้าที่หรือดุลพินิจ ในการพิจารณาตัดสินใจในการกระทำใด ๆ หรือดำเนินการดังกล่าวนั้น เพื่อแสวงหาผลประโยชน์ทางการเงิน หรือประโยชน์อื่น ๆ สำหรับตนเองหรือบุคคลใดบุคคลหนึ่ง

รูปแบบของการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม

การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม มีได้หลายรูปแบบไม่จำกัดอยู่เฉพาะในรูปแบบตัวเงินหรือทรัพย์สินเท่านั้น แต่รวมถึงผลประโยชน์อื่น ๆ ที่ไม่ได้อยู่ในรูปแบบของตัวเงินหรือทรัพย์สินด้วย จำแนกรูปแบบของการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม ออกเป็น ๗ รูปแบบคือ

๑. การรับผลประโยชน์ต่าง ๆ (Accepting benefits) หรือสินบน ซึ่งผลประโยชน์ต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นทรัพย์สิน ของขวัญ การลดราคา การรับความบันเทิง การรับบริการ การรับการฝึกอบรม หรือสิ่งอื่นใด ในลักษณะเดียวกันนี้ และผลจากการรับผลประโยชน์ต่าง ๆ นั้น ได้ส่งผลให้การตัดสินใจของเจ้าหน้าที่ของรัฐในการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่

๒. การทำธุรกิจกับตัวเอง (Self-dealing) หรือคู่สัญญา (Contracts) เป็นการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐโดยเฉพาะผู้มีอำนาจในการตัดสินใจ เข้าไปมีส่วนได้เสียในสัญญาที่ทำกับหน่วยงานที่ตนสังกัด โดยอาจจะเป็นเจ้าของบริษัทที่ทำสัญญาเองหรือเป็นของเครือญาติ สถานการณ์เช่นนี้เกิดบทบาทที่ขัดแย้งหรือเรียกได้ว่าเป็นทั้งผู้ซื้อและผู้ขายในเวลาเดียวกัน

๓. การทำงานหลังจากออกจากตำแหน่งหน้าที่สาธารณะหรือหลังเกษียณ (Post-employment) เป็นการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐลาออกจากหน่วยงานของรัฐและไปทำงานในบริษัทเอกชนที่ดำเนินธุรกิจประเภทเดียวกัน หรือบริษัทที่มีความเกี่ยวข้องกับหน่วยงานเดิม โดยใช้อิทธิพลหรือความสัมพันธ์จากที่เคยดำรงตำแหน่งในหน่วยงานเดิมนั้น หาประโยชน์จากหน่วยงานให้กับบริษัทตนเอง

๔. การทำงานพิเศษ (Outside employment or moonlighting) ในรูปแบบนี้มีได้หลายลักษณะไม่ว่าจะเป็นการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐตั้งบริษัทดำเนินธุรกิจ ที่เป็นการแข่งขันกับหน่วยงานหรือองค์กรสาธารณะที่ตนสังกัด หรือการรับจ้างพิเศษเป็นที่ปรึกษาโครงการโดยอาศัยตำแหน่งในราชการสร้างความน่าเชื่อถือว่าโครงการของผู้ว่าจ้างจะไม่มีปัญหาติดขัดในการพิจารณาจากหน่วยงานที่ปรึกษาสังกัดอยู่

๕. การรู้ข้อมูลภายใน (Inside information) เป็นสถานการณ์ที่เจ้าหน้าที่ของรัฐใช้ประโยชน์จากการที่ตนเองรับรู้ข้อมูลภายในหน่วยงาน และนำข้อมูลนั้นไปหาประโยชน์ให้กับตนเองหรือพวกพ้อง อาจจะไปหาประโยชน์โดยการขายข้อมูลหรือเอาประโยชน์เสียเอง

๖. การใช้ทรัพย์สินของราชการเพื่อประโยชน์ธุรกิจส่วนตัว (Using your employer's property for private advantage) เป็นการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐนำเอาทรัพย์สินของราชการซึ่งจะต้องใช้ เพื่อประโยชน์ของทางราชการเท่านั้นไปใช้เพื่อประโยชน์ของตนเองหรือพวกพ้อง หรือการใช้ผู้ใต้บังคับบัญชา ไปทำงาน

ส่วนตัว

๗. การนำโครงการสาธารณะลงในเขตเลือกตั้งเพื่อประโยชน์ในทางการเมือง (Pork-barrelling) เป็นการที่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือผู้บริหารระดับสูงอนุมัติโครงการไปลงพื้นที่หรือบ้านเกิดของตนเอง หรือการใช้งบประมาณสาธารณะเพื่อหาเสียง

ทั้งนี้ เมื่อพิจารณา "ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม พ.ศ...." ทำให้มีรูปแบบเพิ่มเติมจากที่กล่าวมาแล้วข้างต้นอีก ๒ กรณี คือ

๘. การใช้ตำแหน่งหน้าที่แสวงหาประโยชน์แก่เครือญาติหรือพวกพ้อง (Nepotism) หรือระบบอุปถัมภ์พิเศษ เป็นการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐใช้อิทธิพลหรือใช้อำนาจหน้าที่ทำให้หน่วยงานของตนเข้าทำสัญญากับบริษัทของพี่น้องของตน

๙. การใช้อิทธิพลเข้าไปมีผลต่อการตัดสินใจของเจ้าหน้าที่รัฐหรือหน่วยงานของรัฐอื่น (Influence) เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ตนเองหรือพวกพ้อง โดยเจ้าหน้าที่ของรัฐใช้ตำแหน่งหน้าที่ข่มขู่ผู้ใต้บังคับบัญชาให้หยุดทำการตรวจสอบบริษัทของเครือญาติของตน

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

ความเสี่ยงการทุจริต หมายถึง ความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมหรือการรับสินบน

ลักษณะการทุจริตในส่วนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำแนกเป็น ๗ ประเภท ดังนี้

๑. การทุจริตด้านงบประมาณ การทำบัญชี การจัดซื้อจัดจ้างและ และการเงินการคลัง ส่วนใหญ่เกิดจากการละเลยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๒. สภาพหรือปัญหาที่เกิดจากตัวบุคคล

๓. สภาพการทุจริตอันเกิดจากช่องว่างของกฎระเบียบและกฎหมาย

๔. สภาพหรือลักษณะปัญหาของการทุจริตที่เกิดจากการขาดความรู้ความเข้าใจและขาดคุณธรรมจริยธรรม

๕. สภาพหรือลักษณะปัญหาที่เกิดจากการขาดการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบ

๖. สภาพหรือลักษณะปัญหาของการทุจริตที่เกิดจากการตรวจสอบขาดความหลากหลายในการตรวจสอบจากภาคส่วนต่าง ๆ

๗. สภาพหรือลักษณะปัญหาของการทุจริตที่เกิดจากอำนาจ บารมี และอิทธิพลท้องถิ่น

สาเหตุและปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สามารถสรุปเป็นประเด็นได้ ดังนี้

๑. โอกาส แม้ว่าในปัจจุบันมีหน่วยงานและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแต่พบว่า ยังคงมีช่องว่างที่ทำให้เกิดโอกาสของการทุจริต ซึ่งโอกาสดังกล่าวเกิดขึ้นจากการบังคับใช้กฎหมายที่ไม่เข้มแข็ง กฎหมาย กฎระเบียบไม่รัดกุม และอำนาจหน้าที่โดยเฉพาะข้าราชการระดับสูงก็เป็นอีกโอกาสหนึ่งที่ทำให้เกิดการทุจริต

๒. สิ่งจูงใจ เป็นที่ยอมรับว่าสถานะทางเศรษฐกิจที่มุ่งเน้นเรื่องของวัตถุนิยม สังคมทุนนิยม ทำให้คนในปัจจุบันมุ่งเน้นการสร้างควมร่ำรวย ด้วยเหตุนี้จึงเป็นแรงจูงใจให้เจ้าหน้าที่มีแนวโน้มที่จะทำพฤติกรรม การทุจริตมากยิ่งขึ้น

๓. การขาดกลไกในการตรวจสอบความโปร่งใส การทุจริตในปัจจุบันมีรูปแบบที่ซับซ้อนขึ้น โดยเฉพาะการทุจริตในเชิงนโยบายที่ทำให้การทุจริตกลายเป็นความชอบธรรมในสายตาประชาชน ขาดกลไก

การตรวจสอบความโปร่งใสที่มีประสิทธิภาพ ดังนั้น จึงเป็นการยากที่จะเข้าไปตรวจสอบการทุจริตของบุคคลเหล่านี้

๔. การผูกขาด ในบางกรณีการดำเนินงานของภาครัฐ ได้แก่ การจัดซื้อ - จัดจ้าง เป็นเรื่องของการผูกขาด ดังนั้น จึงมีความเกี่ยวข้องเป็นห่วงโซ่ผลประโยชน์ทางธุรกิจ ในบางครั้งพบบริษัทที่มีการให้สินบนแก่เจ้าหน้าที่เพื่อให้ตนเองได้รับสิทธิในการดำเนินงานโครงการภาครัฐ รูปแบบของการผูกขาด ได้แก่ ในโครงการก่อสร้างและโครงสร้างพื้นฐานภาครัฐ

๕. การได้รับคำตอบแทนที่ไม่เหมาะสม รายได้ไม่เพียงพอต่อรายจ่าย ความยากจนถือเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ข้าราชการมีพฤติกรรมการทุจริต เพราะความต้องการที่จะมีสภาพความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ทำให้เจ้าหน้าที่ต้องแสวงหาช่องทางเพื่อเพิ่ม "รายได้พิเศษ" ให้กับตนเองและครอบครัว

๖. การขาดจริยธรรม คุณธรรม ในสมัยโบราณ ความซื่อสัตย์สุจริตเป็นคุณธรรมที่ได้รับการเน้นเป็นพิเศษ ถือว่าเป็นเครื่องวัดความดีของคน ในปัจจุบัน พบว่า คนมีความละอายต่อบาปและเกรงกลัวบาปน้อยลง และมีความเห็นแก่ตัวมากยิ่งขึ้น มองแต่ประโยชน์ส่วนตนเป็นที่ตั้งมากกว่าที่จะยึดผลประโยชน์ส่วนรวม

๗. มีค่านิยมที่ผิด ปัจจุบันค่านิยมของสังคมได้เปลี่ยนจากยกย่องคนดี คนที่มีความซื่อสัตย์ ยกย่องคนที่มีเงิน คนที่เป็นเศรษฐี มหาเศรษฐี คนที่มีตำแหน่งหน้าที่การงานสูง ด้วยเหตุนี้ ผู้ที่มีค่านิยมที่ผิด เห็นว่าการทุจริตเป็นเรื่องปกติธรรมดา เห็นคนซื้อเป็นคนเชื่อ เห็นคนโกงเป็นคนฉลาดย่อมจะทำให้การทุจริตฉ้อราษฎร์บังหลวง โดยไม่มีความละอายต่อบาปและบาป และไม่เกรงกลัวต่อกฎหมายของบ้านเมือง

ตัวอย่างของการทุจริตและประพฤติดีมิชอบต่อหน้าที่ราชการ

จากหน้าที่ราชการที่จะต้องปฏิบัติ จากการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบ เพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้ประโยชน์ที่มีควรได้ เช่น

- ฉ้อโกง / ไม่ลงโทษผู้กระทำความผิดที่เป็นพวกพ้อง / เรียกรับเงิน เรียกสินบน เรียกของกำนัล
- ปลอมแปลง / ลงโทษเฉพาะคนที่ไม่ใช่พวกพ้อง / ช่วยเหลือสมัครพรรคพวกหรือเครือญาติ
- ยกย่อง / ลงโทษเกินฐานความผิด / ปกปิดความผิดให้พวกพ้อง
- ขโมย / ไม่รายงานข้อเท็จจริง / จัดทำเอกสารเท็จเพื่อประโยชน์ของตนเองหรือพวกพ้อง
- กลั่นแกล้ง / ไม่ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ เพื่อให้พวกพ้องได้รับผลประโยชน์
- ข่มขู่ให้ผู้อื่นเกรงกลัว/เกรงใจ
- ผูกขาดการค้าขายแต่กับพวกพ้องของตนเอง
- บังคับ/ขึ้นใจผู้ใต้บังคับบัญชา / ใช้อำนาจหน้าที่เบียดบังเอาผลประโยชน์
- รวบอำนาจ / ไม่มอบหมายงานให้ผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติตามความเหมาะสม
- ริดไถจากผู้ใต้บังคับบัญชาเพื่อซื้อตำแหน่งหรือเลื่อนตำแหน่ง
- แต่งตั้ง/เลื่อนชั้นเฉพาะพวกพ้องของตน
- ปุบปามเหินจรวงวัลแต่เฉพาะพวกพ้องของตน

ขอบเขตประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน

เทศบาลตำบลทุ่งหว้า ได้แบ่งความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน ประกอบด้วย ๔ ประเด็น ดังนี้

๑. ความเสี่ยงด้านการอนุมัติ การอนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวก
สะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘

๒. ความเสี่ยงด้านการใช้อำนาจทางกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ

๓. ความเสี่ยงด้านการจัดซื้อจัดจ้าง

๔. ความเสี่ยงด้านการบริหารงานบุคคล

ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มี ๖ ขั้นตอน ดังนี้

๑. การคัดเลือกกระบวนการงาน หรือขั้นตอนการทำงาน
๒. การระบุประเด็นความเสี่ยง
๓. การกำหนดหลักเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต
๔. การประเมินความเสี่ยงการทุจริต
๕. การจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต
๖. การจัดทำรายงานผลการดำเนินการตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

ขั้นตอนที่ ๑ การคัดเลือกกระบวนการงาน หรือขั้นตอนการทำงาน

เทศบาลตำบลทุ่งหัว ได้แบ่งความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนจากการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน ดังนี้

๑. ความเสี่ยงด้านการอนุมัติ การอนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘
๒. ความเสี่ยงด้านการใช้อำนาจทางกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ
๓. ความเสี่ยงด้านการจัดซื้อจัดจ้าง
๔. ความเสี่ยงด้านการบริหารงานบุคคล

ขั้นตอนที่ ๒ การระบุประเด็นความเสี่ยง

ตารางระบุความเสี่ยงการทุจริต (Known factor และ Unknown factor)

เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
	ความเสี่ยงที่เคยเกิดขึ้น (Known factor)	ความเสี่ยงที่ไม่เคยเกิดขึ้น (Unknown factor)
๑. ความเสี่ยงด้านการอนุมัติ การอนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการ อนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘		
- ผู้ขออนุญาตไม่ทราบระเบียบกฎหมายว่าด้วยการขออนุญาตก่อสร้าง ดัดแปลงอาคาร ต่อเติมหรือรื้อถอนอาคาร จึงไม่ทราบขั้นตอนในการยื่นขออนุญาต จึงเตรียมเอกสารมาไม่ครบถ้วน ทำให้การดำเนินการยื่นเรื่องขออนุญาตเกิดความล่าช้า		✓
๒. ความเสี่ยงด้านการใช้อำนาจทางกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ		
- ผู้ได้บังคับบัญชาได้รับมอบหมายหรือได้รับอนุญาตจากผู้บังคับบัญชาให้ไปช่วยเหลือหน่วยงานภายนอกอาจรับเงิน ค่าสมนาคุณ สิ่งของ หรือขวัญ		✓
๓. ความเสี่ยงด้านการจัดซื้อจัดจ้าง		
- มีการปกปิดข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างต่อสาธารณะ เช่น การปิดประกาศการจัดซื้อจัดจ้างหรือการเผยแพร่ข้อมูลล่าช้า - การเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน โดยการรับของขวัญหรือผลประโยชน์อื่นใด แม้จะเป็นการรับโอกาสที่เหมาะสมตามขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรมหรือให้กันตามมารยาทที่ปฏิบัติกันในสังคม		✓
๔. ความเสี่ยงด้านการบริหารงานบุคคล		
กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมขาดบุคลากรที่รับผิดชอบโดยตรงทำให้ประสิทธิภาพภายในการปฏิบัติงานไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน		✓

หมายเหตุ : ๑. Known factor คือ ความเสี่ยงที่เคยเกิดมีก่อน หรือคาดว่าจะมีโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำ

๒. UnKnown fator คือ ความเสี่ยงที่ไม่เคยเกิดขึ้นหรือไม่เคยมีประวัติมาก่อนแต่มีความเสี่ยงจากการประมาณการล่วงหน้าในอนาคต

ขั้นตอนที่ ๓ การกำหนดหลักเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน

เทศบาลตำบลทุ่งหว้า กำหนดเกณฑ์สำหรับใช้ในการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงานของกระบวนการหรือโครงการที่ทำการประเมินโดยพิจารณาจาก ๒ ปัจจัย คือ ด้านโอกาส (Likelihood) และด้านผลกระทบ (Impact) และการให้คะแนนทั้ง ๒ ปัจจัย รายละเอียด ดังนี้

๑. ด้านโอกาสที่จะเกิด (Likelihood) พิจารณาความเป็นไปได้ที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงในช่วงเวลาหนึ่งในรูปของความถี่ หรือความน่าจะเป็นจะเกิดเหตุการณ์นั้นๆ

ระดับ	โอกาสที่จะเกิด (Likelihood)
๕	โอกาสเกิดการกระทำทุจริต ๕ ครั้ง/ปี (โอกาสเกิดได้สูงมาก)
๔	โอกาสเกิดการกระทำทุจริต ๔ ครั้ง/ปี (โอกาสเกิดได้สูง)
๓	โอกาสเกิดการกระทำทุจริต ๓ ครั้ง/ปี (โอกาสเกิดขึ้นได้บางครั้ง)
๒	โอกาสเกิดการกระทำทุจริต ๒ ครั้ง/ปี (โอกาสเกิดขึ้นน้อยมาก)
๑	โอกาสเกิดการกระทำทุจริต ๑ ครั้ง/ปี (ไม่น่ามีโอกาสเกิดขึ้น)

๒. ด้านผลกระทบ (Impact) การวัดความรุนแรงของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นจากความเสี่ยงนั้น โดยสามารถแบ่งเป็นผลกระทบที่ไม่ใช่ทางการเงินและผลกระทบทางการเงิน

๒.๑ ผลกระทบที่ไม่ใช่ทางการเงิน

ระดับ	ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)
๕	- เกิดความเสียหายต่อรัฐ เจ้าหน้าที่ถูกลงโทษชี้มูลความผิด เข้าสู่กระบวนการยุติธรรม
๔	- ภาพลักษณ์ของหน่วยงานติดลบเรื่องความโปร่งใส มีการออกข่าวและสื่อสังคมออนไลน์ลงข่าวอย่างต่อเนื่องและสังคมให้ความสนใจ
๓	- หน่วยตรวจสอบของหน่วยงานหรือหน่วยตรวจสอบจากภายนอกเข้าตรวจสอบข้อเท็จจริง - มีการส่งหนังสือร้องเรียนและตั้งคำถามต่อการทำงานโดยไม่ได้รับคำตอบที่ชัดเจน
๒	- ปรากฏข่าวลือที่อาจพาดพิงคนภายในหน่วยงาน มีคนร้องเรียน แจ้งเบาะแส - เริ่มมีความกังวลและสอบถามข้อมูล
๑	- แทบจะไม่มี

๒.๒ ผลกระทบทางการเงิน

ระดับ	ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)
๕	ความเสียหายตั้งแต่ ๕๐๐,๐๐๐ บาท ขึ้นไป
๔	ความเสียหายตั้งแต่ ๒๕๐,๐๐๐ บาท ถึง ๕๐๐,๐๐๐ บาท
๓	ความเสียหายตั้งแต่ ๑๐๐,๐๐๐ บาท ถึง ๒๕๐,๐๐๐ บาท
๒	ความเสียหายตั้งแต่ ๕๐,๐๐๐ บาท ถึง ๑๐๐,๐๐๐ บาท
๑	ความเสียหายตั้งแต่ ๕๐,๐๐๐ บาท หรือน้อยกว่า

ตารางการประเมินระดับค่าความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน

เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับโอกาสที่จะเกิดการทุจริต	ระดับความรุนแรงของผลกระทบ	ค่าความเสี่ยง (โอกาสเกิดxผลกระทบ)
๑. ความเสี่ยงด้านการอนุมัติ การอนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการ อนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘			
๑. ผู้ขออนุญาตไม่ทราบระเบียบ กฎหมายว่าด้วยการขออนุญาต ก่อสร้าง ดัดแปลงอาคาร ต่อเติมหรือ รื้อถอนอาคาร จึงไม่ทราบขั้นตอนในการยื่นขออนุญาต จึงเตรียมเอกสารมา ไม่ครบถ้วน ทำให้การดำเนินการยื่น เรื่องขออนุญาตเกิดความล่าช้า	๒	๒	๔
๒. ความเสี่ยงด้านการใช้อำนาจทางกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ			
๑. ผู้ได้บังคับบัญชาได้รับมอบหมาย หรือได้รับอนุญาตจากผู้บังคับบัญชาให้ ไปช่วยเหลือหน่วยงานภายนอกอาจรับ เงิน ค่าสมนาคุณ สิ่งของ หรือขวัญ	๒	๒	๔
๓. ความเสี่ยงด้านการจัดซื้อจัดจ้าง			
๑. มีการปกปิดข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้าง ต่อสาธารณะ เช่น การปิดประกาศการ จัดซื้อจัดจ้าง หรือการเผยแพร่ข้อมูล ล่าช้า	๓	๒	๖

เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับโอกาสที่จะเกิด การทุจริต	ระดับความรุนแรง ของผลกระทบ	ค่าความเสี่ยง (โอกาสเกิดxผลกระทบ)
๒. การเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน โดย การรับของขวัญหรือผลประโยชน์อื่นใด แม้จะเป็นการรับโอกาสที่เหมาะสม ตามขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรมหรือให้กันตามมารยาทที่ ปฏิบัติกันในสังคม	๓	๒	๖
๔. ความเสี่ยงด้านการบริหารงานบุคคล			
๑. กองสธารณสุขและสิ่งแวดล้อม ขาดบุคลากรที่รับผิดชอบโดยตรงทำให้ ประสิทธิภาพภายในการปฏิบัติงานไม่ เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน	๓	๓	๙

ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนจากการ
ดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน

การวัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

การวัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต เป็นการวิเคราะห์เพื่อแสดงสถานะความเสี่ยงของ
แต่ละโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต แบ่งออกเป็น

สถานะสีเขียว	: ความเสี่ยงระดับต่ำ
สถานะสีเหลือง	: ความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถใช้อุปกรณ์ควบคุมระดับความเสี่ยงในระหว่าง ปฏิบัติงานตามปกติควบคุมดูแลได้
สถานะสีส้ม	: ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคน หลายหน่วยงาน ภายในองค์กรมีหลายขั้นตอนจนยากต่อการควบคุม หรือไม่มีอำนาจควบคุม ข้ามหน่วยงานตามหน้าที่ปกติ
สถานะสีแดง	: ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอกคนที่ไม่ รู้จักไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิดหรือ อย่างสม่ำเสมอ

เกณฑ์การวัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

ระดับความเสี่ยงการทุจริต = โอกาสเกิดการทุจริต x ระดับความรุนแรงของผลกระทบ

ระดับ	ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนน
๔	ความเสี่ยงระดับสูงมาก (Extreme Risk : E)	๑๕ - ๒๕
๓	ความเสี่ยงระดับสูง (High Risk : H)	๙ - ๑๔
๒	ความเสี่ยงระดับปานกลาง (Moderate Risk : M)	๔ - ๘
๑	ความเสี่ยงระดับต่ำ (Low Risk : L)	๑ - ๓

ตารางการประเมินความเสี่ยง

เหตุการณ์ความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง			
	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก
๑. ความเสี่ยงด้านการอนุมัติ การอนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการ อนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘				
๑. ผู้ขออนุญาตไม่ทราบระเบียบกฎหมายว่าด้วยการขออนุญาตก่อสร้าง ดัดแปลงอาคาร ต่อเติมหรือรื้อถอนอาคาร จึงไม่ทราบขั้นตอนในการยื่นขออนุญาต จึงเตรียมเอกสารมาไม่ครบถ้วน ทำให้การดำเนินการยื่นเรื่องขออนุญาตเกิดความล่าช้า		✓		
๒. ความเสี่ยงด้านการใช้อำนาจทางกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ				
๑. ผู้ได้บังคับบัญชาได้รับมอบหมายหรือได้รับอนุญาตจากผู้บังคับบัญชาให้ไปช่วยเหลือหน่วยงานภายนอกอาจรับเงินค่าสมนาคุณ สิ่งของ หรือขวัญ		✓		
๓. ความเสี่ยงด้านการจัดซื้อจัดจ้าง				
๑. มีการปกปิดข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างต่อสาธารณะ เช่น การปิดประกาศการจัดซื้อจัดจ้าง หรือการเผยแพร่ข้อมูลล่าช้า		✓		
๒. การเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน โดยการรับของขวัญหรือผลประโยชน์อื่นใด แม้จะเป็นการรับโอกาสที่เหมาะสมตามขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรมหรือให้กันตามมารยาทที่ปฏิบัติกันในสังคม		✓		
๔. ความเสี่ยงด้านการบริหารงานบุคคล				
๑. กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมขาดบุคลากรที่รับผิดชอบโดยตรงทำให้ประสิทธิภาพภายในการปฏิบัติงานไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน			✓	

ขั้นตอนที่ ๕ การจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตาม
ภารกิจของเทศบาลตำบลทุ่งหว้า

การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจของเทศบาลตำบลทุ่งหว้า
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

ที่	ประเด็นความเสี่ยง	เหตุการณ์ความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง				วิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	ผู้รับผิดชอบ
			ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก		
๑	ความเสี่ยงด้านการอนุมัติ การอนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการ อนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘	ผู้ขออนุญาตไม่ทราบระเบียบกฎหมายว่าด้วยการขออนุญาตก่อสร้าง ดัดแปลงอาคาร ต่อเติมหรือรื้อถอนอาคาร จึงไม่ทราบขั้นตอนในการยื่นขออนุญาต จึงเตรียมเอกสารมาไม่ครบถ้วน ทำให้การดำเนินการยื่นเรื่องขออนุญาตเกิดความล่าช้า		✓			๑. จัดทำคู่มือประชาชนและเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางต่างๆ ให้ประชาชนได้ทราบหลักเกณฑ์และขั้นตอนในการยื่นขออนุญาต ๒. มีการจัดทำแผนพับข้อมูลข่าวสารแผนผังอธิบายขั้นตอนในการดำเนินการยื่นขออนุญาตให้ถูกต้องและเป็นไปตามระเบียบ	กองช่าง
๒	ความเสี่ยงด้านการใช้อำนาจทางกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ	ผู้ได้บังคับบัญชาได้รับมอบหมายหรือได้รับอนุญาตจากผู้บังคับบัญชาให้ไปช่วยเหลือหน่วยงานภายนอกอาจรับเงิน ค่าสมนาคุณ สิ่งของ หรือขวัญ		✓			๑. ผู้บังคับบัญชาควบคุมและติดตามการกระทำอย่างใกล้ชิด/กำกับให้ปฏิบัติตามระเบียบอย่างเคร่งครัด ๒. จัดทำประกาศมาตรการป้องกันการรับสินบน ๓. จัดทำประกาศคู่มือผลประโยชน์ทับซ้อน ๔. จัดอบรมหรือประชุมให้ความรู้การส่งเสริมและพัฒนาต่อต้านการทุจริต	ทุกส่วนงาน

ที่	ประเด็นความเสี่ยง	เหตุการณ์ความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง				วิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	ผู้รับผิดชอบ
			ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก		
๓	ความเสี่ยงด้านการจัดซื้อจัดจ้าง	๑. มีการปกปิดข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างต่อสาธารณะ เช่น การปิดประกาศการจัดซื้อจัดจ้าง หรือการเผยแพร่ข้อมูลล่าช้า ๒. การเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน โดยการรับของขวัญหรือผลประโยชน์อื่นใด แม้จะเป็นการรับโอกาสที่เหมาะสมตามขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรมหรือให้กันตามมารยาทที่ปฏิบัติกันในสังคม		✓			๑. ผู้บังคับบัญชามีการควบคุมติดตามการทำงานอย่างใกล้ชิด และกำชับผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติตามระเบียบอย่างเคร่งครัด ๒. จัดทำมาตรฐานป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน/มาตรการตรวจสอบการใช้ดุลพินิจ/มาตรการจัดการเรื่องร้องเรียนการทุจริต	กองคลัง
๔	ความเสี่ยงด้านการบริหารงานบุคคล	๑. กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมขาดบุคลากรที่รับผิดชอบโดยตรงทำให้ประสิทธิภาพภายในการปฏิบัติงานไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน			✓		๑. ขอรับการจัดสรรบุคลากรที่ปฏิบัติงานที่รับผิดชอบโดยตรงและจัดแบ่งหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานปฏิบัติเป็นไปตามแผนที่กำหนด ๒. กำชับ สั่งการ กำหนดหน้าที่ผู้รับผิดชอบให้ปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพ	กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม